

ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ

Сучасність висуває нові вимоги до суспільства у цілому та кожного його члена зокрема, а однією із найважливіших із них є сформована інформаційна культура особистості (ІКО). Варто зазначити, що сьогодні не існує єдиного підходу до дефініціювання цієї якості. Серед наукового та освітянського загалу переважаючими є підходи до визначення змісту ІКО як:

1) якісну характеристику життєдіяльності людини, насамперед у галузі одержання, передавання, зберігання та використання інформації, де пріоритетними є загальнолюдські духовні цінності. (Н. Зиновьева) [1, с. 106] – іншими словами – частину загальної культури особистості;

2) уміння цілеспрямовано працювати з інформацією і використовувати для її одержання, обробки і передачі комп'ютерну інформаційну технологію, сучасні технічні засоби і методи. (В. Білоус, А. Коломієць, І. Лапшина) [2, с. 18] – своєрідний синонім інформаційної компетентності.

Ми дотримуємося першої точки зору, оскільки культура – це не лише сукупність певних знань, умінь та навичок, а, у першу чергу, – певна система цінностей, ідеалів, еталонних моделей поведінки; культура це щось прекрасне та гармонійне. Особливо важливою духовна, морально-етична складова ІКО є для педагогів, які працюють у початковій школі з особливими дітьми, оскільки саме ці школярі вимагають у першу чергу створення таких умов, у яких би їм було комфортно, зручно, безпечно. Таким чином, учитель повинен не тільки вміти працювати з прикладними комп'ютерними програмами та технічними засобами інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), а вміти критично оцінювати навчальний, виховний, розвиваючий та коригуючий їх потенціал. Важливою складовою інформаційної культури вчителя початкової школи в умовах інклюзивного підходу є також уміння здійснювати своєрідне «корегування» існуючих навчальних матеріалів та, за необхідності, створення

нових, котрі б не тільки сприяли максимальному засвоєнню навчального матеріалу всіма учнями класу, але й – формувало у «звичайних» школярів відповідне ставлення до людей, несхожих на них, а для інклюзованих школярів дозволяло максимально залучитися до спільної діяльності. Таким чином, інформаційна культура вчителя початкової школи, який працює в умовах інклюзії повинна складатися із таких компонентів:

1. Когнітивно-навичкового, який складається із знань про інформацію та інформаційні процеси, основи інформатики та ІКТ, уміння та навички роботи із програмною і технічною складовою ІКТ, інформаційними джерелами та ресурсами;

2. Аналітично-ціннісного, який об'єднує у собі здатності критично оцінювати зміст та освітній потенціал освітніх ресурсів, здійснювати їх адаптацію до існуючої ситуації;

3. Організаційного – уміння використовувати потенціал ІКТ для створення сприятливого клімату для успішного навчання усіх учнів класу.

Підсумовуючи усе вище сказане, можна стверджувати, що однією із провідних проблем становлення інформаційної культури вчителя початкової школи, який реалізовуватиме інклюзивний підхід, є не тільки і не стільки створення ґрунтовної знаннєво-навичкової бази у галузі ІКТ та теорії інформації, але й, у першу чергу, – формування аналітичного та критичного мислення для роботи з інформаційними ресурсами і відповідної духовної, морально-етичної складової ІКО.

Список використаних джерел

1. Зиновьева Н. Б. Информационная культура личности. Введение в курс : Учеб. пособие для вузов культуры и искусства / Н. Б. Зиновьева ; Под ред. И. И. Горловой. – Краснодар : Краснодар. гос. акад. культуры, 1996. – 141 с.

2. Коломієць А. М. Основи інформаційної культури майбутнього вчителя : Навчально-методичний посібник / А. М. Коломієць, І. М. Лапшина, В. С. Білоус. – Вінниця : ВДПУ, 2006. – 88 с.